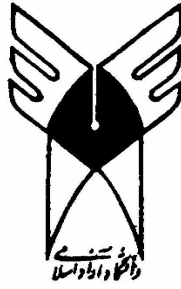

صلاة الاضلاع

دانشگاه آزاد اسلامی

واحد تهران مرکزی

دانشکده روانشناسی و علوم اجتماعی ، گروه علوم تربیتی

پایان نامه برای دریافت درجه کارشناسی ارشد (M.A)

گرایش تاریخ و فلسفه آموزش و پرورش - تعلیم و تربیت اسلامی

عنوان :

بررسی تأثیر شادی و نشاط در دانش آموزان دبیرستانی شهر تهران از دیدگاه دانش آموزان

دوره متوسطه

استاد راهنما :

دکتر گل بابا سعیدی

استاد مشاور :

دکتر امیرحسین محمودی

پژوهشگر :

سعیده محسن پور سهی

زمستان ۱۳۸۹

تقدیم به :

روح پاک پدرم که یاد و خاطره اش مشوق زندگی و عشق به تحصیل در من می باشد.
مادر فداکار و دلسوزم که همیشه و همه جا حامی و پشتیبان من است.
برادر عزیزم که همیشه مشوق من بوده است.
همسر و فرزندانم که همیشه یار و یاورم هستند .

شکر خداوند را به جای می آورم که توفیق علم آموزی و ادامه تحصیل برای اینجانب حاصل گشت و چند زمانی در سایه تعالیم اساتید محترم و درجوار سایر جویندگان علم و آگاهی سپری نمودم و اینک با لطف و کرامت پروردگار توانا موفق به طی این مرحله از سیر زندگی خویش گشته ام .

با تشکر و سپاس بیکران از اساتید بزرگوار جناب آقای دکتر گل بابا سعیدی و جناب آقای دکتر امیر حسین محمودی که برای پیمودن این مسیر همواره راهنما و مشوق من بودند و بنده همیشه سپاسگزارشان خواهم بود و برای ایشان سلامتی ، سربلندی و توفیقات روزافزون از درگاه الهی مسئلت می نمایم.

و همچنین از تمامی اساتید و دوستانی که به هر نحوی مرا یاری نموده اند تشکر و قدردانی می نمایم

بسمه تعالی

تعهد نامه اصالت پایان نامه کارشناسی ارشد

اینجانب سعیده محسن پور سهی دانش آموخته مقطع کارشناسی ارشد ناپیوسته به شماره دانشجویی ۸۷۰۰۰۰۸۲۱۰۰ در رشته تاریخ و فلسفه آموزش و پرورش که در تاریخ ۱۳۸۹/۱۱/۳۰ از پایان نامه خود تحت عنوان: بررسی تأثیر شادی و نشاط در دانش آموزان دبیرستانی شهر تهران از دیدگاه دانش آموزان دوره متوسطه با کسب نمره ۱۹/۲۵ و درجه عالی دفاع نموده ام بدین وسیله متعهد می شوم:

۱. این پایان نامه حاصل تحقیق و پژوهش انجام شده توسط اینجانب بوده و در مواردی که از دستاوردهای علمی و پژوهشی دیگران (اعم از پایان نامه، کتاب، مقاله و ...) استفاده نموده ام، مطابق ضوابط و رویه های موجود، نام منبع مورد استفاده و سایر مشخصات آن را در فهرست ذکر و درج کرده ام.
۲. این پایان نامه قبلاً برای دریافت هیچ مدرک تحصیلی (هم سطح، پایین تر یا بالاتر) در سایر دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی ارائه نشده است.
۳. چنانچه بعد از فراغت از تحصیل، قصد استفاده و هر گونه بهره برداری اعم از چاپ کتاب، ثبت اختراع و ... از این پایان نامه داشته باشم، از حوزه معاونت پژوهشی واحد مجوزهای مربوطه را اخذ نمایم.
۴. چنانچه در هر مقطع زمانی خلاف موارد فوق ثابت شود، عواقب ناشی از آن را بپذیرم و واحد دانشگاهی مجاز است با اینجانب مطابق ضوابط و مقررات رفتار نموده و در صورت ابطال مدرک تحصیلی ام هیچ گونه ادعایی نخواهم داشت.

نام و نام خانوادگی:

تاریخ و امضاء:

بسمه تعالی

در تاریخ ۱۳۸۹/۱۱/۳۰

دانشجوی کارشناسی ارشد **خانم سعیده محسن پور سهی** از پایان نامه خود دفاع نموده و با نمره ۱۹/۲۵ بحروف نوزده و بیست و پنج صدم و با درجه **عالی** مورد تصویب قرار گرفت.

امضاء استاد راهنما

بسمه تعالی

دانشگاه آزاد اسلامی – واحد تهران مرکزی

دانشکده : روانشناسی و علوم اجتماعی

(این چکیده به منظور چاپ در پژوهش نامه دانشگاه تهیه شده است)

نام واحد دانشگاهی: تهران مرکزی	کد: ۱۰۱	کد شناسایی	پایان نامه
		۱۰۱۲۰۶۱۹۸۸۲۰۰۷	
عنوان پایان نامه: بررسی تأثیر شادی و نشاط در دانش آموزان دبیرستانی شهر تهران از دیدگاه دانش آموزان دوره متوسطه			
نام و نام خانوادگی دانشجو: سعیده محسن پور سهی		تاریخ شروع پایان نامه: ۱۳۸۸/۱۱/۲۰	
شماره دانشجویی: ۸۷۰۰۰۰۸۲۱۰۰		تاریخ اتمام پایان نامه: ۱۳۸۹/۱۱/۳۰	
رشته تحصیلی: علوم تربیتی – تاریخ و فلسفه آموزش و پرورش			
استاد/استادان راهنما: دکتر گل بابا سعیدی			
استاد/استادان مشاور: دکتر امیرحسین محمودی			
آدرس: تهران – خیابان پیروزی – جنب اتوبان امام علی – خیابان بایزید بسطامی – کوچه فردوس – پلاک ۱۸			
تلفن: ۳۳۳۳۵۳۷۲			
چکیده پایان نامه (شامل خلاصه، اهداف، روش های اجرا و نتایج به دست آمده):			
۱. هدف پژوهش: بررسی میزان شادی و نشاط دانش آموزان دبیرستانی شهر تهران و عوامل موثر در آن از دیدگاه دانش آموزان متوسطه			
۲. روش نمونه گیری: از میان مناطق ۲۲گانه شهر تهران مناطق ۱(شمال)، ۹ (غرب)، ۱۲ (مرکز)، ۱۴ (شرق) و ۱۸ (جنوب) به صورت خوشه ای چند مرحله ای انتخاب شده اند.			
۳. روش پژوهش: جامعه آماری دانش آموزان دوره متوسطه شهر تهران، از هر منطقه یک دبیرستان پسرانه و یک دبیرستان دخترانه انتخاب شد. در هر مدرسه تعداد ۳۰ الی ۴۰ دانش آموز شرکت داده شدند.			
۴. ابزار اندازه گیری: با استفاده از دو پرسش نامه اجرا گردید و نتایج آن از راه توصیف فراوانی ها و واریانس متغیر ها با آزمون ANOVA و t-test و همبستگی پیرسون انجام شده است.			
۵. طرح پژوهش: تحقیق حاضر از نوع پیمایشی یا زمینه یابی است در این پژوهش با استفاده از دو پرسش نامه (۱. پرسشنامه شادکامی آکسفورد ۲. پرسش نامه محقق ساخته) اجرا گردید و از دید دیگر، روش این پژوهش توصیفی یا کتابخانه ای می باشد.			
نتیجه کلی: میزان شادی و نشاط در پیشرفت تحصیلی دانش آموزان دبیرستانی تأثیر مثبت دارد و عوامل موثر در این شادی و نشاط پرداختن به اموری مانند ورزش، تحقیقات علمی پژوهشی، رفتن به سینما و تئاتر، رفتن به مهمانی های خانوادگی، هم صحبتی با پدر و مادر، معاشرت با دوستان و همسالان، رفتن به کلاس های هنری، پرداختن به فعالیتهای فرهنگی هنری شرکت در مراسم عقیدتی و مذهبی، فراگیری آموزش فنی و حرفه ای و تماشای تلویزیون در بالا رفتن شادی و نشاط دارای اثر گذاری مثبت هستند و ارتباط معناداری دارند و مطالعات غیر درسی، پرورش گل و گیاه، استفاده از اینترنت، گرفتن تماس تلفنی و ارسال پیامک و اثر مثبت و ارتباط معنی داری با شادی و پیشرفت تحصیلی دانش آموزان ندارند.			

نظر استاد راهنما برای چاپ در پژوهش نامه دانشگاه مناسب است تاریخ و امضا:

مناسب نیست

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
	چکیده
	پیشگفتار
	فصل اول : کلیات تحقیق
۲	مقدمه
۶	۱-۱- بیان مسئله
۹	۱-۲- اهمیت و ضرورت تحقیق و انگیزه انتخاب آن
۱۲	۱-۳- اهداف تحقیق - اهداف کلی - اهداف جزئی
۱۳	۱-۴- سوالات تحقیق و فرضیه های تحقیق
۱۴	۱-۵- مدل تحقیق
۱۵	۱-۶- تعاریف عملیاتی و واژه های کلیدی
۲۲	۱-۷- روش تحقیق
۲۳	۱-۸- قلمرو تحقیق
۲۳	۱-۹- جامعه آماری ، روش نمونه گیری و حجم نمونه
۲۳	۱-۱۰- محدودیت ها و مشکلات تحقیق
	فصل دوم: ادبیات نظری و پیشینه تحقیق
۲۵	مقدمه
۲۶	۱-۲- بخش اول مبانی نظری درباره مفاهیم اساسی این تحقیق
۲۶	۱-۱-۲- تعریف نظری مفهوم سلامت روانی از دیدگاه روان شناسان
۲۶	- روی کرد زیست نگری
۲۶	- روی کرد تضمین روانی (روانکاوانه)
۲۷	- روی کرد رفتارگرایی
۲۸	- روی کرد انسان گرایی
۲۸	- مفهوم سلامت
۲۹	- نگاهی به نظریه سلامت
۲۹	- سلامت ذهنی
۳۰	- تعریف نظری بهداشت روانی
۳۰	- سلامت روان
۳۰	- الگوهای سلامت روان
۳۲	- عوامل مرتبط با سلامت
۳۳	- سلامت اجتماعی از نظر سازمان بهداشت جهانی
۳۴	- ابعاد سلامت اجتماعی
۳۵	- ابعاد شخصیت (تأثیر تفاوت های فردی شخصیتی افراد بر شادی)
۳۵	- مدل دو بعدی شخصیت
۳۸	- ژن شادی
۴۲	- هوش
۴۳	- سن و جنس
۴۶	- رضایت شغلی

- ۴۹ پایگاه اقتصادی
- ۵۲ اجزای برنامه مایکل فوردایس
- ۵۳ بررسی شادی از سه دیدگاه روانشناسی ، جامعه‌شناسی و اسلام
- ۵۳ تعریف شادی از نظر روان‌شناسی ،جامعه‌شناسی
- ۵۵ تأثیرات شادی بر روابط اجتماعی افراد از نظر روان‌شناسی
- ۵۶ فوائد شادی ونشاط در دانش آموزان
- ۵۷ عناصر تعیین کننده شادی
- ۵۹ عوامل مؤثر در شادی نشاط جسمی وروحي
- ۶۱ ۲-۱-۲- دیدگاه های نظری در مورد شادکامی از سوی دانشمندان
- ۶۲ دیدگاه لذتی (هدونیک)
- ۶۳ نظر تعدادی از فلاسفه به رغم هدونیک
- ۶۳ نظر اید ایمونیک
- ۶۳ نظریه راینر و همکاران
- ۶۴ نظریه آرگایل و همکاران
- ۶۴ نظریه واشه
- ۶۴ نظریه واتسون
- ۶۵ نظریه بروک
- ۶۵ نظریه راسموس
- ۶۵ نظریه آدام آپستین
- ۶۶ نظریه کاون
- ۶۷ نظریه ویکتور فرانکل
- ۶۹ مقابله با شادی
- ۷۰ تفاوت در غم وشادی
- ۷۳ پژوهشگران با نظریه دلایل جمعیت نگاشتی
- ۷۸ چهار مقام معنوی در آیین بودا
- ۷۹ نظریات جی مک گراو در مورد ۱۰ قانون شاد زیستن در دوران نوجوانی
- ۸۰ نظر پل ویلسون در رابطه با آسودگی خاطر (۲۷ نکته برای آرامش)
- ۸۱ تاریخچه تعلیم و تربیت
- ۸۳ نظریات دکتر عبدالعظیم کریمی در مورد نقش شادی در تعلیم و تربیت
- ۸۹ ۲-۱-۳- دیدگاه اسلام وائمه معصومین (ع) درباره شادی
- ۹۰ چند حدیث از خاتم پیامبران
- ۹۰ مراتب لذت والم
- ۹۱ تفریح و آرامش خاطر
- ۹۱ فرصت سودبخش
- ۹۳ شادی در قرآن
- ۹۴ اهمیت دوران جوانی در سیره معصومین
- ۹۵ شادابی ونشاط
- ۹۶ دوست یابی
- ۹۶ مشخصات دوست خوب
- ۹۷ منطقی بودن
- ۹۸ انرژی، امید، ابتکار

۹۸	- پاک گوهری و ساده دلی
۹۹	- ورزش
۹۹	- نظر اسلام در ارتباط شادی
۱۰۲	- عوامل شادی در روایات
۱۰۳	- زندگی شاد و بانشاط
۱۰۳	- نکاتی درباره شادی
۱۰۴	- غم و شادی در آثار مولانا
۱۰۵	- عوامل ایجاد غم
۱۰۷	- نظر خواجه عبدالله انصاری در مورد شادی
۱۰۸	- مولانا و شعر تعلیمی
۱۱۰	- شادی در عالم از دید مولانا
۱۱۲	- وجود شادی در جمادات
۱۱۲	- وجود شادی در جانوران
۱۱۲	- وجود شادی در انسان
۱۱۳	- نظر دکتر فروزان فر در شرح ابیات مولانا
۱۱۴	- ضرورت وجود غم و شادی
۱۱۵	- نسبی بودن غم و شادی
۱۱۶	- زمینه ها و علل ایجاد غم
۱۱۷	- عوامل ایجاد غم های ممدوح
۱۲۱	- عوامل ایجاد غم های مذموم
۱۲۴	- زمینه ها و عوامل ایجاد شادی
۱۲۵	- شادی مذموم
۱۲۶	- شادی ممدوح
۱۲۷	- بودن با دوستان
۱۲۷	- زندگی دینی
۱۲۹	- اوقات فراغت، تعاریف، تبیین ها
۱۳۰	- چهار ویژگی اوقات فراغت
۱۳۱	- تبیین روانشناختی از اوقات فراغت
۱۳۵	- نسل جوان و اوقات فراغت
۱۳۷	- آموزش صحیح یا قبولی یا تقلب
۱۴۰	- آمد و رفت ها و ارتباطات
۱۴۱	- برخی از مؤلفه های اوقات فراغت
۱۴۲	- راه کارها و توصیه ها
۱۴۳	- روند تحولات کانون های تربیتی در جهان
۱۴۷	- بخش دوم، پیشینه تحقیق
۱۴۷	- تحقیقات انجام شده در خارج از کشور
۱۴۹	- بررسی پژوهش های انجام شده در اوقات فراغت
۱۵۱	- تحقیقات انجام شده در داخل کشور
۱۵۸	- اثر مذهب در بهداشت جسمی و روانی
۱۶۲	- نتیجه گیری
۱۶۴	- مدل مفهومی عوامل مؤثر در بالابردن شادی و نشاط جسمی و روحی

فصل سوم: روش شناسایی تحقیق

۱۶۶	مقدمه
۱۶۷	روش تحقیق
۱۶۸	جامعه آماری
۱۶۹	تعیین حجم نمونه و روش نمونه گیری
۱۶۹	حجم نمونه
۱۶۹	ابزار جمع آوری اطلاعات
۱۷۰	معرفی ابزارهای پژوهش
۱۷۱	روش نمره گذاری
۱۷۲	برآورد روایی پرسشنامه
۱۷۲	برآورد اعتبار پرسشنامه
۱۷۳	شیوه عملی جمع آوری اطلاعات
۱۷۳	روش تجزیه و تحلیل اطلاعات

فصل چهارم: تجزیه و تحلیل داده ها

۱۸۰	مقدمه
۱۸۲	سؤال اول پژوهش
۱۸۳	سؤال دوم پژوهش
۱۸۵	سؤال سوم پژوهش
۱۸۷	سؤال چهارم پژوهش
۱۹۱	سؤال پنجم پژوهش
۱۹۴	سؤال ششم پژوهش
۱۹۷	سؤال هفتم پژوهش
۲۰۰	سؤال هشتم پژوهش
۲۰۳	سؤال نهم پژوهش
۲۰۶	سؤال دهم پژوهش
۲۰۹	سؤال یازدهم پژوهش

فصل پنجم ، بحث و نتیجه گیری

۲۱۴	مقدمه
۲۱۶	یافته های پژوهش
۲۲۲	پیشنهادات
۲۲۲	پیشنهاد به مجریان و برنامه ریزان
۲۲۲	پیشنهاد به مسئولین دبیرستان ها و خانواده ها
۲۲۳	مشکلات و محدودیت های پژوهش
۲۲۳	مشکلات در کنترل پژوهش گر
۲۲۳	مشکلات خارج از کنترل پژوهش گر
۲۲۴	محدودیت دسترسی به پایان نامه ها
۲۲۵	منابع
۲۳۰	پیوست

فهرست جداول

عنوان	صفحه
جدول ۴-۱ مقایسه فراوانی شرکت کنندگان در آزمون به تفکیک جنسیت	۱۸۱
جدول ۴-۲ سنجش میزان شادکامی و در صد آن در دانش آموزان نسبت به نمره نرمال (۴۲-۴۰) در شهر تهران	۱۸۲
جدول ۴-۳ آمار توصیفی مقایسه دو گروه دختر و پسر از نظر میزان شادکامی	۱۸۳
جدول ۴-۴ آزمون برای اطمینان و صحت آزمون نمونه های مستقل برای مقایسه میانگین نمونه در دختران با نمونه ی پسران	۱۸۳
جدول ۴-۵ آمار توصیفی ارتباط پیشرفت تحصیلی با میزان شادکامی در دانش آموزان دختر و پسر تهران	۱۸۵
جدول ۴-۶ همبستگی میزان ارتباط پیشرفت تحصیلی و میزان شادکامی در دانش آموزان دبیرستانی	۱۸۶
جدول ۴-۷ تحلیل واریانس برای مقایسه میانگین شادی در دانش آموزان پایه های مختلف تحصیلی در شهر تهران	۱۸۷
جدول ۴-۸ شاخص های آماری مربوط به تحقیق در آزمون شادکامی در مقاطع مختلف تحصیلی	۱۸۸
جدول ۴-۹ تحلیل واریانس برای مقایسه میانگین های نمرات آزمودنی ها در هر یک از مؤلفه های مؤثر در شادی	۱۸۹
جدول ۴-۱۰ همبستگی پیرسون برای رابطه بین ورزش و میزان شادی و نشاط در آزموده های تحقیق	۱۹۱
جدول ۴-۱۱ جدول توزیع جمعیت بر حسب میزان پرداختن به ورزش و شادکامی در آزموده های تحقیق	۱۹۲
جدول ۴-۱۲ همبستگی پیرسون برای رابطه بین هم صحبتی با خانواده و میزان شادی و نشاط در آزموده های تحقیق	۱۹۴
جدول ۴-۱۳ توزیع جمعیت بر حسب میزان پرداختن به هم صحبتی با پدر و مادر	۱۹۵
جدول ۴-۱۴ همبستگی پیرسون برای رابطه بین پرداختن به امور فرهنگی - هنری و میزان شادی و نشاط در آزموده های تحقیق	۱۹۷
جدول ۴-۱۵ توزیع جمعیت بر حسب میزان پرداختن به امور فرهنگی - هنری در آزموده های تحقیق	۱۹۸
جدول ۴-۱۶ همبستگی پیرسون در رابطه تماشای تلویزیون و شادکامی آزموده های تحقیق	۲۰۰
جدول ۴-۱۷ جدول توزیع جمعیت بر حسب میزان تماشای تلویزیون در رابطه با شادکامی آزموده های تحقیق	۲۰۱
جدول ۴-۱۸ همبستگی پیرسون شرکت دانش آموزان در امور فوق برنامه حقیقی - پژوهشی و شادکامی در آزموده ها	۲۰۳
جدول ۴-۱۹ جدول توزیع جمعیت بر حسب میزان تحقیق و پژوهش در رابطه با شادکامی آزموده های تحقیق	۲۰۴

جدول ۴-۲۰ همبستگی پیرسون برای رابطه بین شرکت در امور مذهبی و شادکامی آزموده های تحقیق	۲۰۶
جدول ۴-۲۱ جدول توزیع جمعیت بر حسب میزان پرداختن به امور مذهبی در رابطه با شادکامی آزموده های تحقیق	۲۰۷
جدول ۴-۲۲ همبستگی پیرسون برای رابطه بین پرداختن به معاشرت با دوستان و شادکامی آزموده های تحقیق	۲۰۹
جدول ۴-۲۳ جدول توزیع جمعیت بر حسب میزان معاشرت با دوستان در رابطه با شادکامی آزموده های تحقیق	۲۱۰
جدول ۴-۲۴ شاخص های آماری در رابطه با میزان اشتغال به عوامل مؤثر در پرکردن اوقات فراغت آزمودنی های تحقیق	۲۱۲

فهرست نمودارها

عنوان	صفحه
نمودار ۴-۱ درصد دانش آموزان دختر و پسر دبیرستانی شهر تهران	۱۸۱
نمودار ۴-۲ نمودار خطی مربوط به رابطه بین پرداختن به ورزش و شادی و نشاط در آزموده های تحقیق	۱۹۳
نمودار ۴-۳ نمودار خطی مربوط به رابطه بین پرداختن به هم صحبتی با پدر و مادر و شادی و نشاط در آزموده های تحقیق	۱۹۶
نمودار ۴-۴ نمودار خطی مربوط به رابطه بین پرداختن به امور فرهنگی-هنری و شادی و نشاط در آزموده های تحقیق	۱۹۹
نمودار ۴-۵ نمودار خطی مربوط به رابطه بین پرداختن به تماشای تلویزیون و شادی و نشاط در آزموده های تحقیق	۲۰۲
نمودار ۴-۶ نمودار خطی مربوط به رابطه بین پرداختن به امور تحقیقی - پژوهشی و شادی و نشاط در آزموده های تحقیق	۲۰۵
نمودار ۴-۷ نمودار خطی مربوط به رابطه بین پرداختن به مسائل مذهبی و شادی و نشاط در آزموده های تحقیق	۲۰۸
نمودار ۴-۸ نمودار خطی مربوط به رابطه بین پرداختن به معاشرت با دوستان و شادی و نشاط در آزموده های تحقیق	۲۱۱

چکیده

۶. هدف پژوهش: بررسی میزان شادی و نشاط دانش آموزان دبیرستانی شهر تهران و عوامل موثر در آن از دیدگاه دانش آموزان متوسطه
 ۷. روش نمونه گیری: از میان مناطق ۲۲ گانه شهر تهران مناطق ۱ (شمال)، ۹ (غرب)، ۱۲ (مرکز)، ۱۴ (شرق) و ۱۸ (جنوب) به صورت خوشه ای چند مرحله ای انتخاب شده اند.
 ۸. روش پژوهش: جامعه آماری دانش آموزان دوره متوسطه شهر تهران، از هر منطقه یک دبیرستان پسرانه و یک دبیرستان دخترانه انتخاب شد. در هر مدرسه تعداد ۳۰ الی ۴۰ دانش آموز شرکت داده شدند.
 ۹. ابزار اندازه گیری: با استفاده از دو پرسش نامه اجرا گردید و نتایج آن از راه توصیف فراوانی ها و واریانس متغیر ها با آزمون ANOVA و t-test و همبستگی پیرسون انجام شده است.
 ۱۰. طرح پژوهش: تحقیق حاضر از نوع پیمایشی یا زمینه یابی است در این پژوهش با استفاده از دو پرسش نامه (۱. پرسشنامه شادکامی آکسفورد ۲. پرسش نامه محقق ساخته) اجرا گردید و از دید دیگر، روش این پژوهش توصیفی یا کتابخانه ای می باشد.
- نتیجه کلی: میزان شادی و نشاط در پیشرفت تحصیلی دانش آموزان دبیرستانی تاثیر مثبت دارد و عوامل موثر در این شادی و نشاط پرداختن به اموری مانند ورزش، تحقیقات علمی پژوهشی، رفتن به سینما و تئاتر، رفتن به مهمانی های خانوادگی، هم صحبتی با پدر و مادر، معاشرت با دوستان و همسالان، رفتن به کلاس های هنری، پرداختن به فعالیتهای فرهنگی هنری شرکت در مراسم عقیدتی و مذهبی، فراگیری آموزش فنی و حرفه ای و تماشای تلویزیون در بالا رفتن شادی و نشاط دارای اثر گذاری مثبت هستند و ارتباط معناداری دارند و مطالعات غیر درسی، پرورش گل و گیاه، استفاده از اینترنت، گرفتن تماس تلفنی و ارسال پیامک و اثر مثبت و ارتباط معنی داری با شادی و پیشرفت تحصیلی دانش آموزان ندارند.

پیش گفتار

"استقلال و موجودیت هر جامعه ، از استقلال فرهنگ آن نشأت می گیرد و ساده اندیشی است که گمان شود با وابستگی فرهنگی ، استقلال امکان پذیر است ." (امام خمینی، ج ۱۵، ص ۱۶۰)

نقش شگفت انگیز تعلیم و تربیت در زندگی انسان و (حتی حیوان ، بر هیچ خردمندی پوشیده نیست و تا کنون هم ضرورت آن مورد تردید قرار نگرفته است ، چرا که تعلیم و تربیت صحیح می تواند فرد را به اوج ارزش ها برساند و اگر غلط افتد ، وی را به سقوط کشاند ، زیرا آدمی (بر خلاف حیوانات که آگاهی ها و نیاز های خود را به صورت غریزی می دانند) در آغاز ولادتش فاقد علم و ادراک و تربیت و کمال است و به تدریج با تعلیم و تربیت مستقیم و غیر مستقیم ، استعداد های بالقوه ی او به فعلیت می رسد و رشد و تکامل می یابد ، چنانکه قرآن مجید در آیه ی ۷۸ سوره ی نحل می فرماید :

و خداوند شما را از شکم مادرانتان بیرون آورد در حالی که هیچ نمی دانستید و برای شما گوش و دیدگان و دلها قرار داد ، تا شکر گزار باشید. (کاردان ، ۱۷، ۱۳۸۰)

زندگی تنها نعمت الهی است که فقط یک بار برای همیشه به ما ارزانی می شود. " تنها یک بار بدون تکرار " سعی کنیم با دانش و تجربه های کسب شده "شاد" و "زیبا" و "خوشبخت" زندگی کنیم.

فصل اول
کلیات تحقیق

مقدمه

تعلیم و تربیت (اعم از رسمی و غیر رسمی ، عمدی غیر عمدی) نه تنها می تواند در رشد اخلاقی ، عقلانی ، رفتاری و حتی جسمانی فرد مؤثر باشد ، بلکه وسیله ای در جهت رفع نیاز های حقیقی (اقتصادی ، سیاسی ، نظامی و غیره) و مصالح اجتماعی به شمار می آید ، یعنی نقش تعلیم و تربیت نه تنها در به عینیت بخشیدن به زندگی مادی و معنوی فرد متوقف و محدود نمی شود بلکه تمام شئون اجتماعی او را در بر می گیرد و عامل رشد و تحول اساسی جامعه می گردد. از این رهگذر است که به اطمینان می توان گفت : مشخصه ی یک جامعه ی سالم و رشد یافته ، تنها داشتن موقعیت جغرافیایی خوب و معادن متنوع و منابع مالی نیست ، بلکه نظام تعلیم و تربیتی مترقی است که انسان هایی آزاده ، مستقل ، خلاق ، مبتکر و تلاشگر می سازد تا جامعه را در زمینه های علوم ، صنایع ، اقتصاد ، سیاست و غیره از عقب ماندگی نجات دهند . زیرا همه ی اصلاحات و فعالیت ها ، به وسیله ی اندیشه و تلاش انسان انجام می گیرد و وقتی او صالح و سالم پرورش یافت همه چیز به خوبی ساخته می شود. (کاردان ، ۱۳۸۰، ۱۹-۱۸)

حضرت علی (ع) می فرماید : دانشی که تو را به رستگاری نرساند گمراهی است. (همان ص: ۲۵، به نقل از غررالحکم و دررالکلم)

" انسان در زندگی خود با عواملی از شادی و اندوه مواجه است و هیچ گاه نمی توان از این دو عامل که فراراه او قرار گرفته، رهایی یابد a، از این رو برای فرار از غم و اندوه می کوشد تا در سایه امنیت و رفاه زندگی خویش به آرامش روحی خود دست یابد. این راه راهی است که مسیر طبیعی انسان را تشکیل می دهد.

انسان می خواهد شاد زید و همه نویسندگان و شعرا و فلاسفه برآنند که راه شادمانی و خوش زیستن را به انسان یاد دهند ولی افسوس که عوامل و حوادث نامساعد طبیعت همیشه موافق آمال و اهداف عالی و غایی انسان نیست ، که با شغف و شادی بزید.

قبل از هر چیز باید دید که شادی چیست؟ و از کجا بدست می آید؟ از این رو می توان شادی را در درجه اول به مرحله پایدار و ناپایدار تقسیم نمود. عرفا بر آنند که انسان را در راه شادی پایدار رهنمون شوند. و عوامل وصول به هدف را خود ، رهایی از خواسته ها و امیال زودگذر آدمی می دانند ، که آن ها می توانند موقتاً در انسان شادی بیافرینند ولی با گذشت زمان به نگرانی و فسوس و ندامت که با غم و اندوه مواجه است منجر خواهد شد از این رو نمی توان درباره شادی به طور قطعی سخن گفت و به عوامل وصول به شادی ، آن طور که شایسته است

دست یافت ولی بدان گونه که می گویند و انسان های متفکر و معتقد به اصول انسانی بدان اعتقاد دارند آن است که راه شادی را فقط به تسلط و قدرت قاهره بر نفس می دانند که بدین واسطه انسان می تواند با نادیده گرفتن عوامل نامساعد و تحمل سختی های گذران عالم حیات ، با شادی که در خود طبیعتاً بوجود می آورد ، در زندگی خویش بدون رنج مهلک و دردآور بزید و جهان هستی خود را با ناز و غرور و شادی و مسرت به سربرد . شادی و غم ، حالات نفسانی هستند که ثابت نمی باشند . انسان هم در عالم حقیقت متأثر است ، خودش نمی تواند ایجاد شادی بنماید . فقط می تواند تحمل کند، خود "تحمل" شادی است. "(استاد گل بابا سعیدی، ۱۳۸۹)

با این که فرهنگ ایران اسلامی بر بنیان هایی اصیل و غنی و علمی استوار بوده و با وجود تهاجمات تاریخی (ویران کردن مراکز علمی و کتابخانه ها ، سوزاندن کتابها و غیره) دانشمندان بزرگ همانند فارابی ، ابو علی سینا ، زکریای رازی ، غزالی ، خیام ، خواجه نصیر الدین طوسی و دیگران در رشته های مختلف علوم به جهان دانش عرضه کرده است. (کاردان ۱۳۸۰، ۲۷، بودا می گوید:

"زندگی رنج آور است. و تو نمی توانی لذت صرف را بدست آوری و تحمل هم ، یک نوع لذت است".

"آن چه در میان بشر مهم است، انگوئیسم (شهرت) است. هر که می خواهد خود را بشناساند و برتری یابد. در این برتری یافتن جنگ ها، کینه ها... را ایجاد می کند. انسان محدودیت هایی دارد، ناقص بوجود آمده است و انسان ها در مصداق شادی یکی نبوده اند، از نظر پیاده کردن شادی باهم اختلاف دارند. در مفهوم شادی هم باهم اختلاف دارند." (سعیدی، ۸۹)

اورینا فالانچی می گوید: "زندگی جنگ است و دیگر هیچ".

تمام پیامبران همیشه جنگ و ستیز در سرنوشتان بوده است.

تعریف به ضد از غم و شادی : (تُعَرَفُ الْأَشْيَاءُ بِأَضْدَادِهَا)

رنج و معنا : آیا رنج با معنا همراه است یا بی معنا ، آیا شما باید در مورد حوادث بی تفاوت

باشید. (سعیدی، ۸۹)

ارزش و اهمیت دادن به تعلیم و تربیت و بالابردن سطح کیفی آموزشی نیاز به ایجاد محیطی مناسب و با جاذبه برای نسل جوان دارد.

در رابطه با انتخاب موضوع پایان نامه سعی شده به موضوعی پرداخته شود که در حال حاضر نیاز مبرمی به طرح آن در جامعه دیده می شود و آن "شادی" می باشد.

یکی از دغدغه های جامعه ی امروزی دور ماندن اکثر افراد از یک زندگی شاد است . پرداختن به مسئله شاد بودن و شاد زیستن از جنبه های گوناگون ، قابل بررسی است.

چگونه می توان شادی گم شده در لابلای ترافیک سنگین کتب درسی و زجرآور امتحانات را به دانش آموزان بازگردانیده و آرامش قلبی مطمئن در آن ها به وجود آورد ، که به مدد آن نرخ امید به زندگی در آنان افزایش یابد؟

با کدامین منشور می توانیم این اصلاحات ، تغییرات و تحولات را در دانش آموزان ایجاد نماییم. (قورچیان، ۷، ۱۳۸۰، پیش گفتار)

برانگیختن جوّی شاد و بانشاط در محیط تحصیلی دانش آموزان :

"از طریق رفتن به سوی برنامه درسی معنوی و روحانی می توان تجارب بامعنا و با ارزشی را به دانش آموزان داد که نتایج حلاوت آن درونی شده و به عنوان سوخت جاودانه از آن بهره خواهندجست. نتایج چنین برنامه درسی همانا معلمان با روح ، دانش آموزان با روح ، مدارس با روح و تغییرات جاودانه با روح همراه با یک جامعه شاد ، متعهد و کارآمد خواهدبود." (جان میلر، ۱۶، ۱۳۸۰)

"معرفی روح به درون آموزش و پرورش یک اقدام اساسی و یک عمل تهورآمیز و اصیل است. اصالتی که نیاز به نیرومندی و امنیت عمیق دارد زیرا حالت ناامنی است که موجب تهاجم می گردد. آموزش و پرورش روح نیاز به اندیشه دارد و نه زور. من نمی توانم هیچ عاملی را برای انسان از بازگشت مجدد روح معنویت به درون آموزش و پرورش بدانم." (توماس مور، مقدمه همان، ص ۱۴)

"من عقیده دارم زمان برای آموزش باروح فرا رسیده است ، ما به قدر کافی روش های آموزشی ماشینی را که موجب ویرانی روح انسان می گردد تجربه نموده ایم، روش های کنونی و نتایج حاصل از آموزش های حساب گرانه می تواند، شادابی کلاس های درسی را زائل نماید. توجه به کمیّت یادگیری بدون نگرانی به کیفیت موجب تضعیف روحیه دانش آموز می گردد، ما می توانیم در روی کره زمین آموزشی را ارائه نماییم که توأم با شادمانی و نشاطی عمیق باشد، جایی که دوباره روح بتواند آواز خواندن را از سر بگیرد. آموزش ، روح زندگی درونی دانش آموزان را تقویت نموده و به زندگی بیرونی و محیط وابسته می نماید." (جان میلر ، ۱، ۱۳۸۰)